

F-008-DR. GRÖNLID

(Areal: 21 ha)

Äldre information

Reservatet bildades den 28 januari 1960 å kronoparken Rydaholm skifte II inom Sunnerbo revir i Rydaholms socken och kommun av Jönköpings län. Ur beslutet:

"... förslag till skyddande av ett område på 21 ha omkring det nedlagda skogsjordbruket Grönlid, avd. 110, 115, 116, 121, 123-125 på 1954 års skogskarta ... Marken är stenbunden men jordmånen är god. Eken dominerar men i övrigt finnes bok, hassel, lind, alm, ask, lönn, klibbal, gråal (planterad), rödek (planterad), björk, asp, rönn, hägg, vildapel, sälk och körsbär. Ekarna kunna var upp till 300 år. Behandlingen bör syfta till bevarande av lövskog på hela området.

Domänstyrelsen föreskriver, att ovan angivna område skall tillsvidare bevaras och skyddas med förbud emot annan än nedan angiven avverkning eller åtgärd ävensom emot skadegörelse eller förändring å mark och vegetation.

Området skall skötas som lövskogsområde, barrskog får ej tillåtas inkomma. De ädla lövträden skola gynnas, framförallt ek, lind och bok. Vildapel och körsbär skola skyddas. Själva gårdstomten får icke växa igen."

Enligt ett äldre dokument, daterat 29/4 1959, där området föreslås skyddas står bland annat att *"I årstrakterna inom vilka området är beläget företogs 1955 och 1956 gallringar och röjningar med tanke på att längre fram föreslå att området borde naturskyddas och fredas. Gamla åkrar till nedlagda skogsjordbruket Grönlid, belägna inom området, planterades åren 1952/53 med rödek och en skärm av gråal. Frost och vilt har emellertid hållit utvecklingen av denna kultur starkt tillbaka."* Det sägs också att området är betespåverkat utanför den odlade jorden.

Fältbesök 1997

Reservatet som är beläget i delvis småkuperad mark intas med få undantag av lövskog. Här finns en stor lövrikedom och många olika arter. Det bestående intrycket från 1997 års besök är dock insektshärjningarna. Små gröna larver har i stor utsträckning kalätit främst lind, hassel, lönn, ask och ek. Det gör att hela skogsbeståndet ger ett intryck av mycket låg vitalitet. Sannolikt kommer dock beståndet att repa sig längre fram på säsongen.

Norr om vägen

I den östra delen står enstaka grövre ekar på 50-60 cm i brösthöjdsdiameter i flack terräng. Därtill kommer en varierande föryngring av ek, björk och rönn i ett skikt på 10-15 meter. Mestadels med klena stammar, 5-15 cm i diameter. Beståndet har röjningsgallrats relativt nyligen och är idag tämligen glest. Möjligen utfördes åtgärden en aning försent med hänsyn till hur träden ser ut med ofta gängliga bugande stammar med högt upphissade kronor. Till följd av ingreppen är dock sikten i huvudsak god i beståndet. Glest står i ett lågt buskskikt brakved, asp- och granplantor. I den östra kanten finns inslag av grov asp och här och var kommer någon större bok. Fältskiktet intas i stor utsträckning av kruståtel och kovall med inslag av blåbär och ekorrbar.

De centrala delarna uppvisar också en blandning av olika trädslag främst står där ask, gråal, och lind. Stora, ofta avlånga, stenrösen förekommer omväxlande med gräs- och

örtrika partier. Ett större fuktigt stråk löper här mot nordväst. Enligt uppgift i den äldre informationen skall gråalen ha planterats för utgöra en skyddande skärm till därunder planterad rödek. Den senare lyser idag med sin frånvaro medan gråalen förekommer i varierande omfattning, oftast i form av träd som är i slutfasen av sin utveckling. Redan syns också många lågor och högstubbar av just gråal. Ett uppskattat inslag i landskapet tycker traktens fåglar, att döma av de många bohålen. A propos fågellivet var det en öronbedövande konsert under hela besöket, 14/6. Lövrikedomen troligen också i kombination med den goda tillgången på föda, de stora mängderna med larver som ätit upp lövverket på buskar och träd gör området extra uppskattat. Ett större parti med prunkande ormbunkar, främst träjon men även ekbräken ger den delen en närmast tropisk prägel. Örtrikedomen i allmänhet är påtaglig; stinknäva, vitsippa, liljekonvaljer, strätta, skogsviol, älgört, hässlebrodd, bergslok, humleblomster, hallon, stenbär, skogssallat och frodigt mörkgrön harsyra. Dessutom förekommer på flera ställen hägg och olvon. Mot den norra kanten finns ett fuktigare parti med klibbal och inträngande gran. En gräsrik körväg slingrar fram i denna del av beståndet. Den västliga delen blir något mer kuperad och delvis blockig här står bitvis täta lindsnår och beträffande det härskande trädskiktet intas det liksom i öster av ek.

Söder om vägen

I de nordvästra och västra delarna är terrängen småkuperad och delvis blockiga med en del rejält stora block i ytan. Det liknar mycket den struktur som härskar norr om vägen i den västra delen. Här står stora ekar i ett glest förband. De grövsta närmar sig en meter i brösthöjdsdiameter. Utöver de stora ekarna finns också en hel del ståtliga björkar. I buskskiktet står i stor utsträckning hasselbuketter men här och var sticker granunderväxten upp sitt fula tryne. Även på denna sida finns omfattande och täta lindsnår med rikligt med bugande slanor på endast 2-4 cm i diameter men upp till 5 meter höga. Ofta har de också ett kalätet bladverk. Något närmare de centrala delarna men fortfarande på den västra halvan löper ett delvis blockigt surdrag med klibbalar. Därefter följer ett större område helt dominerat av bladvass. I anslutning därtill står rikligt med grova aspar. Ömsom följer sedan torrare partier med äldre grova ekar avlösta av fuktigare delar med klibbal, asp och björk.

Den östra delen är torrare, här finns stora blockiga områden men också stora stenröjda partier med stora rösen. Mot den södra/sydöstra kanten blir beståndet i sin helhet mer skogsmarksartat och där kommer även en del inträngande gran från söder. Stora områden har lämnats oröjda och ogallrade på denna den södra sidan vägen, dock har man röjt i de centrala delarna närmast en där belägen stuga. Också här finns närmast vägen ett större ormbunksrikt parti under i huvudsak gråal delvis gott om block i ytan.

Döda träd förekommer som helhet i sparsamma till måttliga mängder. En och annan torrek samt gråal utgör de stående döda träden. Lågor utgörs i första hand av gråal men också av röjnings/gallringsrester.

Övrigt

En stuga med en mindre kringbyggnad ligger nästan mitt i reservatet, längs den väg som delar området. Stugan är välhållen men gräset behöver slås. Inte heller fruktträden har lämnats ifred av de hungrande insekterna. Lite längre mot nordväst, längs vägen ligger en välmurad jordkällare men utan tak. Gamla plantlådor längs vägen bör städas bort! Skötsel: Gynna löv - röj gran. Fri utveckling. Omgivningen: Ungskog i söder och sydväst, äldre skog i nordost. Längs nordvästra sidan löper en rågång och bortom den gallrad skog.